

Piliarka jablčná (*Hoplocampa testudinea*)

Piliarka jablčná je škodcom, ktorý sa okrem Európy vyskytuje aj v Malej Ázii a Severnej Amerike. Ako vyplýva zo samotného názvu škodcu, škodí na jabloni domácej.

Z bionómie škodcu je známe, že prezimuje larva v zámotku v pôde. Ku kuklieniu dochádza v jarnom období a samotné štádium kukly trvá zhruba 20 dní. V máji, krátko po kvitnutí, sa začínajú objavovať imága, ktoré lietajú v priebehu dňa. Samičky kladú vajíčka do pletiva kališných lístkov. Jedna samička dokáže naklásať 30 až 100 vajíčok. K liahnutiu mladých lariev dochádza v priebehu 8 – 16 dní, začínajú pod povrchom plodov vyhrýzať chodbičky a neskôr sa vžierajú hlbšie do plodu. Ako plod rastie, chodbičky sa trhajú a zaceľujú korkovitým pletivom. Na povrchu napadnutých plodov sa vytvárajú jazvy. Tie plody, ktoré sú poškodené mladými larvami, spravidla neopadávajú. Staršie larvy vyhrýzajú chodbičky smerujúce k jadrovníku, až nakoniec larvy posledného instaru úplne vyžerú jadrovník a poškodené plody obyčajne opadnú. Vo vyhryzených dutinách sa nachádza trus lariev. Samotný vývin larvy trvá asi 3 až 4 týždne a za toto obdobie môže jedna larva zničiť až 4 plody. Najčastejšie je možné pozorovať zvýšený opad plodov v júni. Na konci júna sa larvy zo spadnutých plodov sťahujú do pôdy. V priebehu roka má piliarka jablčná iba jednu generáciu.

V prípade silného premnoženia škodcu môžu byť straty na úrode až 50 %-né. Skoré odrody jabloní v porovnaní s neskorými odrodami bývajú napádané viac. Na zabránenie šíreniu škodcu odporúčame na jar kypriť pôdu. Rovnako môžeme početnosť škodcu eliminovať zbieraním opadnutých jablák a ich likvidáciou. S chemickou ochranou je vhodné začať pred kvitnutím alebo po kvitnutí, a to vtedy, keď sa v 100 kvetoch nachádzajú viac ako dve vajíčka. Po kvitnutí sa odporúča zhodnotiť aj početnosť opadnutých plodov a v prípade zvýšeného opadu zvážiť ochranu. V rámci Slovenska sú autorizované prípravky Sivanto Prime (účinná látka flupyradifurone), Bulldock 25 EC a Green Bull (oba s účinnou látkou beta-cyfluthrin), a 5 prípravkov s účinnou látkou deltamethrin – Decis EW 50, Decis Protech (aj v malospotrebiteľskom balení), Delta EW 50 a Dinastia a iba v malospotrebiteľskom balení prípravok Decis Al, ktoré sú autorizované proti cicavým a žravým škodcom všeobecne. V boji proti piliarke jablčnej možno využiť aj biologickú ochranu, nakoľko larvy škodcu napáda niekoľko druhov parazitoidov.

Ing. Ivana Bugriová

26.11.2020

ÚKSÚP – OOR